

Φυσικοί Πόροι

Ενότητα 2.4 Δάσος

Το δάσος αποτελεί ένα εξαιρετικά πολύτιμο, πολύπλοκο αλλά και εύθραυστο οικοσύστημα. Τα δάση συμβάλλουν στη διατήρηση μεγάλης ποικιλότητας ειδών της πανίδας και της χλωρίδας, ενώ έχουν αποτελέσει διαχρονικά τη βάση για την ανάπτυξη σημαντικών πολιτισμών. Σήμερα εξακολουθούν να προσφέρουν πολλαπλά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη στους σύγχρονους πολιτισμούς.

Για την ανανεώσιμη, όσο βέβαια το επιτρέπει ο άνθρωπος, πλούσια και πολλαπλή προσφορά του, το δάσος χαρακτηρίζεται ως ένας από τους πλέον πολύτιμους **φυσικούς πόρους**.

Δάσος ονομάζεται το σύνολο των δένδρων και των θάμνων που υπάρχουν σε μια μεγάλη επιφανειακή έκταση και μαζί με τους υπόλοιπους φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς συνθέτουν τη δασοβιοκοινότητα, η οποία μαζί με το δεδομένο βióτοπο αποτελούν το δασικό οικοσύστημα.

Πέραν της αισθητικής του αξίας, της αναψυχής και της απόλαυσης που προσφέρει στον άνθρωπο, το δάσος:

- ✓ Παρέχει χρήσιμα προϊόντα.
- ✓ Προστατεύει το έδαφος από τη διάβρωση.
- ✓ Διατηρεί την ποιότητα του εδάφους.
- ✓ Παράγει βιομάζα ως καύσιμη ύλη και πηγή ενέργειας (ανανεώσιμη).
- ✓ Είναι δεξαμενή γενετικού υλικού (βιοποικιλότητα).
- ✓ Συμμετέχει στον κύκλο του νερού και στον εφοδιασμό του υδροφόρου ορίζοντα.
- ✓ Συμμετέχει στον κύκλο του διοξειδίου του άνθρακα και του οξυγόνου.
- ✓ Συμβάλλει στη σταθεροποίηση του κλίματος της γης.

Σε αντίθεση με τα παραπάνω ο άνθρωπος καταστρέφει αυτόν το φυσικό πόρο με:

- την εντατική υλοτομία
- τις σκόπιμες πυρκαγιές
- την αποψίλωση για δημιουργία βοσκοτόπων και νέων καλλιεργησίμων εδαφών

Ταυτόχρονα αποτελούν τους πνεύμονες του πλανήτη, φιλτράροντας μεγάλες ποσότητες ρύπων και αποδίδοντας αντίστοιχες ποσότητες οξυγόνου. Υπολογίζεται ότι πριν την ανάπτυξη του πολιτισμού, τα δάση κάλυπταν περίπου το **60%** της χερσαίας επιφάνειας της γης. Σήμερα καλύπτουν περίπου το **30%**. Ένα μεγάλο εύρος ανθρώπινων δραστηριοτήτων συντελούν στην συνεχόμενη μείωση των δασικών εκτάσεων. Οι πρακτικές αειφόρου διαχείρισης αποτελούν την αφετηρία για την προστασία των δασών.



Εικόνα. Το δάσος του Φράξου (Λεσίνι)

Οι ζωντανοί φυσικοί πόροι, τα ζώα και τα φυτά, είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι και οι δραστηριότητες του ανθρώπου έχουν θέσει σε κίνδυνο αμέτρητα είδη εξ' αυτών. Ο άνθρωπος εκμεταλλεύεται πολλαπλώς τους πόρους αυτούς, υποβαθμίζει τα οικοσυστήματα και έμμεσα ή άμεσα με τη στάση του και τη συμπεριφορά του συμβάλλει στην εξαφάνιση των ειδών.